ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
z 23. marca 2006 *

Vo veci C-535/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Spojené kráľovstvo) z 10. decembra 2003 a doručený Súdnemu dvoru 19. decembra 2003, ktorý súvisí s konaním:

The Queen, na žiadosť:

Unitymark Ltd,

North Sea Fishermen's Organisation

proti

Department for Environment, Food and Rural Affairs,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia S. von Bahr (spravodajca) a A. Borg Barthet,

generálny advokát: P. Léger,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. marca 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Unitymark Ltd a North Sea Fishermen's Organisation, v zastúpení: A. Lewis, barrister, poverený A. Oliver a A. Jackson, solicitors,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: K. Manji, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci M. Hoskins, barrister,

— Rada Európskej únie, v zastúpení: T. Middleton a F. Florindo Gijón, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: T. van Rijn a B. Doherty, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka platnosti bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) prílohy XVII nariadenia Rady (ES) č. 2341/2002 z 20. decembra 2002, ktorým sa určujú na rok 2003 možnosti rybolovu a jeho podmienky pre niektoré rybie násady a skupiny rybích násad, použiteľné vo vodách Spoločenstva, a pre lode Spoločenstva vo vodách, kde sa vyžadujú obmedzenia rybolovného výkonu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 356, s. 12), bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) rovnakej prílohy v znení zmenenom a doplnenom nariadením Rady (ES) č. 671/2003 z 10. apríla 2003 (Ú. v. EÚ L 97, s. 11, ďalej len „zmenená a doplnená príloha XVII"), ako aj článku 1 rozhodnutia Komisie 2003/185/ES zo 14. marca 2003 o pridelení dodatočných dní mimo prístavu členským štátom v súlade s prílohou XVII nariadenia č. 2341/2002 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 71, s. 28, ďalej ako celok len „napadnuté opatrenia").

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu Unitymark Ltd (ďalej len „Unitymark") a North Sea Fishermen's Organisation (ďalej len „NSFO") proti Department for Environment, Food and Rural Affairs týkajúceho sa platnosti dvoch nariadení prijatých týmto orgánom s cieľom uplatniť prílohu XVII nariadenia č. 2341/2002 a zmenenú a doplnenú prílohu XVII.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Príloha XVII nariadenia č. 2341/2002

3 Príloha XVII nariadenia č. 2341/2002 určuje množstvo dní, ktoré môžu na mori stráviť lode s dĺžkou aspoň 10 metrov, ktoré lovia hlavne alebo popri inom tresky.

4 Body 1 a 2 predmetnej prílohy definujú predmetné obdobie, ktoré trvá od 1. februára do 31. decembra 2003 a dotknuté geografické oblasti rybolovu.

5 Bod 4 tej istej prílohy definuje rybárske náradie a najmä:

„a) vlečné siete, nevody alebo podobné vlečné náradie, určené pre rybolov pri dne, s veľkosťou oka 100 mm alebo väčšou, okrem rybárskych sietí s rozporným brvnom v ústí siete (ďalej len ‚náradie typu 4a'),

b) trámové vlečné siete s veľkosťou oka 80 mm alebo väčšou (ďalej len ‚náradie typu 4b'),

...

e) vlečné siete, nevody alebo podobné vlečné náradie, určené pre rybolov pri dne, s veľkosťou oka od 70 mm do 99 mm, okrem rybárskych sietí s rozporným brvnom v ústí siete (ďalej len ‚náradie typu 4e')". [*neoficiálny preklad*]

6 Je potrebné upresniť, že náradie typu 4a sa používa najmä na lov tresky, náradie typu 4b na lov ploských rýb a náradie typu 4e na lov langúst.

7 Bod 6 písm. a) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002 určuje v podobe tabuľky počet dní v každom kalendárnom mesiaci, počas ktorých sa loď môže zdržiavať mimo prístavu, keď vezie na palube niektoré časti rybárskeho náradia definovaného v bode 4. S ohľadom na hlavné použitie tohto náradia, relevantné údaje tejto tabuľky môžu byť zhrnuté takto:

— deväť dní pre náradie typu 4a (používané najmä na lov tresky),

— pätnásť dní pre náradie typu 4b (používané najmä na lov ploských rýb),

— dvadsaťpäť dní pre náradie typu 4e (používané najmä na lov langúst).

8 Bod 6 písm. b) predmetnej prílohy stanovuje, že Komisia Európskych spoločenstiev môže prideliť členským štátom ďalšie dni, ktoré majú kompenzovať dobu plavby medzi domovskými prístavmi a rybárskymi revírmi, ako aj prispôsobenie sa novej schéme riadenia úsilia rybolovu.

9 Bod 6 písm. c) tej istej prílohy stanovuje, že Komisia môže dočasne prideliť členským štátom ďalší počet dní, počas ktorých sa loď môže zdržiavať mimo prístavu, keď vezie na palube niektoré časti náradia typu 4a, aby sa zohľadnili programy vyraďovania z prevádzky v rokoch 2002 a 2003 pre lode, ktorých sa týkajú ustanovenia tejto prílohy.

Rozhodnutie 2003/185

10 Rozhodnutie 2003/185 bolo Komisiou prijaté na základe nariadenia č. 2341/2002.

11 Článok 1 tohto rozhodnutia vychádzajúci z bodu 6 písm. b) prílohy XVII predmetného nariadenia stanovuje, že členské štáty môžu prideliť maximálne dva dodatočné dni na kalendárny mesiac, počas ktorých môžu byť lode špecializované na lov tresky a vybavené rybárskym náradím mimo prístavu s cieľom kompenzovať návrat do prístavu kvôli výmene rybárskeho náradia.

12 Článok 2 toho istého rozhodnutia stanovuje, že počet dodatočných dní uvedený v bode 6 písm. c) tejto prílohy je pre Spojené kráľovstvo určený na štyri dni.

13 Článok 3 predmetného rozhodnutia stanovuje, že počet dodatočných dní pridelených podľa článku 1 a 2 sa môže kumulovať.

Zmenená a doplnená príloha XVII

14 Bod 4 písm. b) a bod 6 písm. a) zmenenej a doplnenej prílohy XVII sú formulované zhodne alebo takmer zhodne ako bod 4 písm. b) a bod 6 písm. a) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002.

15 Podľa bodu 6 písm. c) zmenenej a doplnenej prílohy XVII sa dodatočné dni pridelené v zmysle tohto bodu týkajú všetkých lodí vybavených náradím definovaným v bode 4 predmetnej prílohy, nielen iba lodí vybavených náradím typu 4a, špecializovaných na lov tresky.

Vnútroštátna právna úprava

16 Department for Environment, Food and Rural Affairs prijal dve nariadenia, nariadenie o námornom rybolove (obmedzenie počtu dní na mori) z roku 2003 [Sea Fishing (Restriction on Days at Sea) Order 2003], (SI 2003, č. 229), ktoré sa stalo účinným 8. februára 2003, a nariadenie o námornom rybolove (obmedzenie počtu dní na mori) č. 2 z roku 2003 [Sea Fishing (Restriction on Days at Sea), č. 2 Order 2003] (SI 2003, n° 1535), ktoré sa stalo účinným 7. júla 2003.

17 Týmito dvomi nariadeniami vláda Spojeného kráľovstva definovala ako delikt každej osoby zodpovednej za rybársku loď zaregistrovanú v tomto členskom štáte skutočnosť, že táto loď bola mimo prístavu počas počtu dní prevyšujúceho počet dní uvedený v prílohe XVII nariadenia č. 2341/2002 a zmenenej a doplnenej prílohe XVII.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

18 Žalobcami v konaní vo veci samej sú na jednej strane Unitymark, spoločnosť so sídlom v Škótsku, ktorá loví ploské ryby, a to tľapky obyčajné a kambaly, používajúc lode vybavené trámovými vlečnými sieťami patriace do kategórie typu 4b, a na druhej strane NSFO, organizácia zastupujúca rybárov pôsobiacich najmä v Severnom mori s rovnakým typom lodí ako lode, ktoré používa Unitymark a na rovnaké účely. Títo žalobcovia napádajú Department for Environment, Food and Rural Affairs a obrátili sa na High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), aby posúdil zákonnosť vyššie uvedených nariadení, zdôrazňujúc, že tieto nariadenia vychádzajú z právnych predpisov Spoločenstva, ktorých platnosť napádajú.

19 Ich výhrady sa týkajú najmä počtu dní na mori povolených lodiam vybaveným trámovými vlečnými sieťami bez rozlíšenia medzi dvomi kategóriami náradia pokrytými týmto typom sietí.

20 Podľa vnútroštátneho súdu je potrebné rozlišovať trámovú vlečnú sieť fungujúcu s otvoreným pletivom od trámovej vlečnej siete fungujúcej s reťazovými kobercami. Trámová vlečná sieť s otvoreným pletivom sa používa na lov ploských rýb v geografických oblastiach, kde je morské dno rovné, piesčité, bez kameňov a kde nie je potrebné škrabať dno. Trámová vlečná sieť s reťazovými kobercami, ktorá predstavuje 20 % európskej flotily lodí vybavených trámovými vlečnými sieťami a rovnako slúži na lov ploských rýb, funguje, naopak, na základe škriabania kamenistého morského dna, rušiac tak ryby, ktoré sa hádžu do pletiva vlečnej siete.

21 Unitymark a rybári zastupovaní NSFO používajú výlučne lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom.

22 Podľa vnútroštátneho súdu účastníci konania vo veci samej sa zhodli na určitých skutočnostiach.

23 V prvom rade vedľajšie úlovky tresky loďami vybavenými trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom sú najnižšie zo všetkých metód rybolovu používaných v Severnom mori loďami s dĺžkou nad 10 metrov. Tieto úlovky sú zreteľne nižšie než úlovky lodí vybavených náradím umožňujúcim im loviť hlavne langusty, ako aj úlovky lodí vybavených trámovými vlečnými sieťami s reťazovými kobercami, špecializovanými na lov ploských rýb.

24 Následne podiel vedľajších úlovkov tresky ulovených anglickými a waleskými loďami vybavenými trámovými vlečnými sieťami je iba 0,6 %, zatiaľ čo pre súhrn lodí vybavených trámovými vlečnými sieťami dosahuje v dotknutej geografickej oblasti približne 9 %. Tento rozdiel sa vysvetľuje najmä významnejšími úlovkami tresky holandskými loďami, ktoré už dlhšie používajú trámové vlečné siete s reťazovými kobercami. Okrem toho, úlovky tresky lodí loviacich hlavne langusty predstavujú približne 20 % ich všetkých úlovkov.

25 Nakoniec, obmedzenia rybolovného výkonu uvádzané právnou úpravou Spoločenstva majú vážne dôsledky na ekonomickú rentabilitu rybolovu prostredníctvom trámových vlečných sietí s otvoreným pletivom. V konečnom dôsledku tieto obmedzenia rybolovného výkonu neumožňujú dotknutým lodiam uloviť ich kvótu kambaly a tľapky obyčajnej. Unitymark je na hranici ukončenia činnosti a ostatným podnikom hrozí rovnaké nebezpečenstvo.

26 Vnútroštátny súd dodáva, že podľa Unitymark a NSFO rybári používajúci trámové vlečné siete s otvoreným pletivom patria medzi tých rybárov, ktorých dni na mori boli najviac obmedzené, hoci dosah tejto kategórie rybárov na zásoby tresky je v porovnaní s inými kategóriami najmenší.

27 Za týchto okolností sa High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„... Sú bod 4 písm. b) a časť bodu 6 písm. a), ktorá odkazuje na bod 4 písm. b), prílohy XVII nariadenia (ES) č. 2341/2002... a/alebo

... bod 4 písm. b) a časť bodu 6 písm. a), ktorá odkazuje na bod 4 písm. b), prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002, v znení zmenenom a doplnenom nariadením (ES) č. 671/2003... a/alebo

... článok 1 rozhodnutia 2003/185..., ktorým Komisia na základe bodu 6 písm. b) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002, odmietla zvýšiť o dva dni počet dodatočných dní pridelených lodiam prevážajúcim na palube akékoľvek náradie definované v bode 4 písm. b) predmetnej prílohy,

nezákonné v rozsahu, v akom sa uplatňujú na rybárske lode používajúce trámové vlečné siete s otvoreným pletivom, z dôvodu že:

a) sú v rozpore s článkom 33 ES (predtým článok 39 Zmluvy ES) a článkom 34 ES (predtým článok 40 Zmluvy ES);

b) sú v rozpore s článkom 28 ES (predtým článok 30 Zmluvy ES) a článkom 29 ES (predtým článok 34 Zmluvy ES);

c) sú neprimerané;

d) sú diskriminačné a/alebo

e) porušujú základné právo vykonávať obchodnú alebo hospodársku činnosť?"

O prejudiciálnej otázke

Úvodné pripomienky

28 Vnútroštátny súd žiada, aby Súdny dvor skúmal platnosť napadnutých opatrení s ohľadom na články Zmluvy ES týkajúce sa spoločnej poľnohospodárskej politiky a voľného pohybu tovarov, na zásady proporcionality a zákazu diskriminácie, ako aj na právo vykonávať obchodnú a hospodársku činnosť.

29 Pripomienky predložené Súdnemu dvoru sa však týkajú najmä zlučiteľnosti napadnutých opatrení so zásadami proporcionality a zákazu diskriminácie.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

30 Unitymark a NSFO zdôrazňujú, že vôbec nenapádajú to, že Rada Európskej únie bola oprávnená prijať opatrenia s cieľom reagovať na veľmi výrazné zníženie zásob tresky, najmä obmedzením počtu dní na mori pre predmetné lode.

31 Uznávajú rovnako, že Rada disponuje priestorom pre voľnú úvahu v tejto oblasti. Uvádzajú však, že právomoc posúdenia neumožňuje tejto inštitúcii prijať nariadenie v rozpore so zásadami proporcionality a zákazu diskriminácie. Unitymark a NSFO sa domnievajú, že porušenie týchto zásad, pokiaľ ide o lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom, je natoľko závažné, že napadnuté opatrenia sa stávajú neplatnými.

32 Pokiaľ ide o proporcionalitu, Unitymark a NSFO uvádzajú, že s ohľadom na malé množstvo tresky ulovenej loďami vybavenými trámovými vlečnými sieťami, konkrétnejšie tými, ktoré používajú otvorené pletivo, nie je potrebné obmedzovať ich dni na mori, alebo aspoň nie tak drastickým spôsobom. Napadnuté opatrenia sú teda neprimerané vo vzťahu k sledovanému cieľu.

33 Tieto opatrenia sú údajne rovnako neprimerané vo vzťahu k situácii lodí vybavených iným náradím na rybolov, najmä náradím typu 4a špecializovaných na lov tresky. Berúc do úvahy dodatočné dni pridelené rozhodnutím 2003/185, tieto lode majú pridelených pätnásť dní na mori, teda rovnaký počet dní ako počet dní pridelený lodiam vybaveným trámovými vlečnými sieťami, najmä s otvoreným pletivom, ktoré lovia oveľa menej tresky.

34 Ďalej sú tieto opatrenia neprimerané s ohľadom na situáciu lodí vybavených náradím typu 4e špecializovaných na lov langúst. Podľa Unitymark a NSFO, hoci tieto lode lovia oveľa viac tresky, ako lode vybavené trámovými vlečnými sieťami, je im pridelených o desať dní na mori viac ako posledným menovaným lodiam, a to dvadsať päť dní.

35 Nakoniec treba rozlíšiť lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom a lode s trámovými vlečnými sieťami s reťazovými kobercami. Iba druhé menované lode lovia významné množstvo tresky. V priebehu pojednávania Unitymark a NSFO odkázali na tabuľky predložené Radou v prílohe k jej písomným pripomienkam. Vyvodzovali z nej, že lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom ulovili iba 1,06 % súhrnu úlovkov vylovených v roku 2002, zatiaľ čo lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s reťazovými kobercami ulovili 10,6 % týchto úlovkov.

36 Unitymark a NSFO zdôrazňujú, že tieto tabuľky jasne ukazujú rozdiel medzi týmito dvoma typmi náradia, pretože spomínajú vlečné siete s veľkosťou oka 80 — 99 mm a vlečné siete s veľkosťou oka prevyšujúcou 100 mm. Tesnejšie oká zodpovedajú trámovým vlečným sieťam s reťazovými kobercami, zatiaľ čo väčšie oká sú charakteristické pre trámové vlečné siete s otvoreným pletivom.

37 Z toho vyplýva, že lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom sú predmetom zjavnej diskriminácie vo vzťahu k lodiam špecializovaným na lov tresky, ako aj lodiam špecializovaným na lov langúst alebo lodiam používajúcim trámové vlečné siete s reťazovými kobercami.

38 Unitymark a NSFO okrem toho dodávajú, že aj uvádzaná potreba zachovania zásob ploských rýb nie je relevantná, pretože rybári loviaci tieto ryby nemôžu dosiahnuť kvóty, ktoré im boli pridelené dokonca pred prijatím napadnutých opatrení.

39 Podľa Unitymark a NSFO Rada mala prijať iné opatrenia poškodzujúce zásady proporcionality a zákazu diskriminácie v menšom rozsahu. Tvrdia, že postačovalo redukovať o jeden deň počet dní pridelených lodiam špecializovaným na lov langúst alebo ešte obmedziť počet dní na mori pre lode s dĺžkou menšou ako 10 metrov.

40 Vláda Spojeného kráľovstva, Rada a Komisia pripomínajú, že právomoc posúdenia zákonodarcu Spoločenstva v predmetnej oblasti je veľmi široká a že Súdny dvor môže iba overiť absenciu zjavne neprimeranej povahy prijatej právnej úpravy na dosiahnutie sledovaného cieľa.

41 Menovaná vláda a menované dve inštitúcie tvrdia, že s prihliadnutím na závažnosť problému, s ktorým je konfrontované Spoločenstvo, a to nebezpečenstvo zániku zásob tresky, bolo potrebné naliehavo prijať opatrenia zamerané na ochranu a obnovu zásob. Napadnuté opatrenia boli prijaté na základe vedeckých správ a plne rešpektovali zásady proporcionality a zákazu diskriminácie.

42 Pokiaľ ide o proporcionalitu, vláda Spojeného kráľovstva, Rada, ako aj Komisia upresňujú, že napadnuté opatrenia nepodliehajú čisto matematickej logike. Pokiaľ by sa mala uplatniť matematická logika, rybári špecializovaní na lov tresky, zodpovední za väčšinu jej úlovkov, by mali znášať hlavnú ťarchu alebo takmer všetky obmedzenia. Zákonodarca Spoločenstva napriek tomu považoval za dôležité zo sociálnych a ekonomických dôvodov, nenechať znášať celé bremeno opatrení na ochranu tresky len samotných rybárov špecializovaných na tento rybolov, vyhlásiac moratórium na túto činnosť. Pretože úlovky tresky nie sú spôsobované iba loďami špecializovanými na tento rybolov, ale aj inými rybármi, najmä rybármi loviacimi ploské ryby, ktorí lovia tiež tento druh v značnom pomere, zákonodarca sa domnieval, že by bolo vhodnejšie rozdeliť zníženie rybolovného úsilia medzi všetky tieto subjekty obmedziac ich počet dní na mori.

43 Najpodstatnejšie zníženie rybolovného úsilia bolo uložené rybárom špecializovaným na lov tresky, ktorých dni na mori boli znížené o 60 %. Lodiam vybaveným trámovými vlečnými sieťami, ktoré lovia 11,3 % vylovenej tresky, bol tento počet znížený o 40 %.

44 Podľa vlády Spojeného kráľovstva, Rady a Komisie, Unitymark a NSFO sa mylne domnievajú, že rybárom loviacim tresku bolo pridelených toľko dní na mori ako rybárom loviacim ploské ryby, a to pätnásť dní. Pokiaľ rybárom Spojeného kráľovstva špecializovaným na lov tresky bolo povolené stráviť pätnásť dní na mori, bolo to na základe bodu 6 písm. b) a c) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002 a to zodpovedalo osobitným situáciám. Na kompenzovanie nutnosti návratu do prístavu s cieľom výmeny rybárskeho náradia boli rybárom loviacim tresky pridelené dva dodatočné dni, ktoré nezodpovedali dňom rybolovu. Okrem toho im boli pridelené štyri iné dodatočné dni na zohľadnenie programov vyraďovania z prevádzky lodí špecializovaných na lov tresky. Predmetné nariadenie umožnilo, aby sa zníženie celkového počtu lodí loviacich tresku prenieslo do pridelenia dodatočných dní na mori pre zostávajúce lode. Porovnanie vykonané Unitymark a NSFO vychádza teda z nepresného základu.

45 Pokiaľ ide o lode špecializované na lov langúst, menovaná vláda a dve menované inštitúcie uvádzajú, že vedecké správy neukázali významnú spojitosť medzi lovom langúst a znížením zásob tresky, zatiaľ čo takáto spojitosť bola uvedená v prípade ploských rýb. Navyše nebezpečenstvo zániku zásob langúst nebolo zistené, zatiaľ čo pri ploských rybách vzniklo takéto nebezpečenstvo. Nakoniec menovaná vláda a inštitúcie uvádzajú, že napadnuté opatrenia berú do úvahy okolnosť, podľa ktorej je jednoduchšie pre rybárov loviacich tresky preorientovať sa na lov langúst ako na lov ploských rýb.

46 Pokiaľ ide o porovnanie s loďami vybavenými trámovými vlečnými sieťami s reťazovými kobercami, vláda Spojeného kráľovstva, Rada a Komisia na pojednávaní potvrdili údaje uvádzané Unitymark a NSFO o vzájomnej súvislosti uvedenej v bode 36 tohto rozsudku medzi veľkosťou oka vlečných sietí a dvomi existujúcimi kategóriami tohto typu vlečných sietí, ktoré nikdy predtým neboli uvádzané.

47 Nakoniec, vláda Spojeného kráľovstva, Rada a Komisia tvrdia, že uvádzané alternatívne opatrenie spočívajúce v redukovaní dní na mori pre lode s dĺžkou menšou ako 10 metrov je nerealistické, berúc do úvahy veľmi veľký počet týchto lodí a zložitosť, až nemožnosť kontroly jeho uplatnenia.

48 Napadnuté opatrenia teda podľa ich názoru nie sú postihnuté neplatnosťou.

Odpoveď Súdneho dvora

O obmedzení voľného pohybu tovarov a voľného vykonávania obchodnej a hospodárskej činnosti

49 Hneď na úvod je potrebné uviesť, že otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa voľného pohybu tovarov a voľného vykonávania obchodnej a hospodárskej činnosti si v prejednávanej veci nevyžadujú osobitné skúmanie.

50 Pokiaľ ide o voľný pohyb tovarov, je potrebné zdôrazniť, že účastníci nenapádajú potrebu právnej úpravy, ktorá dočasne obmedzuje úlovky tresky rôznymi kategóriami rybárov s cieľom vyhnúť sa vyčerpaniu zásob tejto ryby na dlhú dobu. Súdny dvor už konštatoval na margo opatrení krátkodobo redukujúcich množstvo rýb, s ktorým sa môže obchodovať medzi členskými štátmi, ale dlhodobo smerujúce k zabezpečeniu optimálneho výkonu rybolovu, a teda k nárastu tohto obchodovania, že takéto opatrenia nespadajú do pôsobnosti článku 29 ES týkajúceho sa voľného pohybu tovarov (pozri rozsudok zo 16. júna 1987, Romkes, 46/86, Zb. s. 2671, bod 24).

51 Následne, za absencie uvedenia osobitných dôvodov vnútroštátnym súdom, pre ktoré napadnuté opatrenia poškodzujú obchodovanie nad rámec toho, čo vyplýva z dočasného obmedzenia rybolovného úsilia, nie je potrebné skúmať tieto opatrenia z hľadiska článku 29 ES.

52 Pokiaľ ide o slobodu vykonávania obchodnej alebo hospodárskej činnosti, táto bola Súdnym dvorom uznaná (pozri najmä rozsudok zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 55), ale ako to aj uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach, vnútroštátny súd neuviedol, že táto sloboda bola porušená spôsobom odlišným od eventuálneho porušenia zásad proporcionality a zákazu diskriminácie, skúmaného ďalej a je potrebné domnievať sa, že tento aspekt otázky si tiež nevyžaduje oddelené skúmanie.

O porušení zásad zákazu diskriminácie a proporcionality

53 Je potrebné pripomenúť, že zásada zákazu diskriminácie, ako aj zásada proporcionality, ktorá je s ňou v danom prípade úzko spojená, sú súčasťou všeobecných zásad

práva Spoločenstva a nachádzajú svoje vyjadrenie v oblasti poľnohospodárstva vrátane rybolovu v článku 34 ods. 2 druhom pododseku ES.

54 Toto ustanovenie udeľuje zákonodarcovi Spoločenstva úlohu zaviesť spoločnú poľnohospodársku politiku uvedenú v článku 33 ES, s cieľom najmä zabezpečiť týmto spôsobom primeranú životnú úroveň poľnohospodárov, ako aj zabezpečiť riadne zásobovanie, vylúčiac akúkoľvek diskrimináciu medzi výrobcami Spoločenstva.

55 Podľa ustálenej judikatúry zákonodarca Spoločenstva disponuje v tejto oblasti širokou právomocou posúdenia, ktorá zodpovedá politickej zodpovednosti, ktorú mu udeľujú články 34 ES až 37 ES. Následne kontrola sudcu sa musí obmedziť na overenie, či predmetné opatrenie nie je postihnuté zjavnou vadou alebo zneužitím právomoci alebo či predmetný orgán neprekročil zjavne hranice svojej právomoci posúdenia (rozsudky z 12. júla 2001, Jippes a i., C-189/01, Zb. s. I-5689, bod 80, a z 9. septembra 2004, Španielsko/Komisia, C-304/01, Zb. s. I-7655, bod 23).

56 Pokiaľ ide o túto právomoc posúdenia, Súdny dvor konštatuje, že zásada proporcionality vyžaduje, aby prostriedky stanovené v ustanovení Spoločenstva boli schopné dosiahnuť sledovaný účel a nezachádzali nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie (pozri najmä rozsudky z 11. júla 2002, Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, Zb. s. I-6453, bod 59; zo 14. decembra 2004, Swedish Match, C-210/03, Zb. s. I-11893, bod 47; zo 6. decembra 2005, ABNA a i., C-453/03, C-11/04, C-12/04 a C-194/04, Zb. s. I-10423, bod 68, a z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Zb. s. I-403, bod 79).

57 Čo sa týka súdnej kontroly podmienok vykonania tejto zásady, vzhľadom na širokú právomoc posúdenia, ktorou disponuje zákonodarca Spoločenstva v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, iba zjavne neprimeraná povaha opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý má príslušná inštitúcia sledovať, môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia (pozri rozsudky z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 14; z 5. októbra 1994, Crispoltoni a i., C-133/93, C-300/93 a C-362/93, Zb. s. I-4863, bod 42; Jippes a i., už citovaný, bod 82, a IATA a ELFAA, už citovaný, bod 80).

58 Súdnemu dvoru teda prislúcha overiť, či napadnuté opatrenia neboli zjavne neprimerané.

59 Vo svetle údajov predložených Súdnemu dvoru a podrobne reprodukovaných v bodoch 23 až 26 a 35 tohto rozsudku sa zdá, že lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom znášajú podstatne väčšie bremeno opatrení obmedzujúcich rybolovné úsilie než lode vybavené iným náradím v pomere k množstvu tresky, ktoré lovia.

60 S cieľom posúdiť primeranú alebo neprimeranú povahu týchto opatrení je potrebné konštatovať, že Rada dala prednosť prerozdeleniu zníženia rybolovného úsilia medzi všetky dotknuté subjekty než vyhláseniu moratória na činnosť rybárov loviacich hlavne tresku. Vykonajúc uvedené, sa snažila o reagovanie na jeden z cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, a to uchovanie primeranej životnej úrovne všetkých dotknutých rybárov. Túto voľbu zákonodarcu nemožno samu osebe kritizovať, ak nevedie prijatím napadnutých opatrení k neúmernej a objektívne neodôvodnenej penalizácii inej skupiny rybárov.

61 Podľa Unitymark a NSFO predmetné opatrenia neumožňujú rybárom loviacim ploské ryby, ktorí používajú trámové vlečné siete s otvoreným pletivom, uloviť kvóty ploských rýb, ktoré im boli pridelené, a teda poškodzujú životaschopnosť ich činností. Zákonodarca Spoločenstva podľa nich mohol predísť takémuto účinku, zavedúc rozlíšenie medzi dvomi kategóriami trámových vlečných sietí, a to sietí používajúcich reťazové koberce a sietí fungujúcich s otvoreným pletivom.

62 Tejto argumentácii, podľa ktorej nebolo potrebné znížiť počet dní na mori pre rybárov loviacich ploské ryby s cieľom zachovať zásoby týchto rýb, pretože britskí rybári dokonca pred zavedením nariadenia č. 2341/2002 nemohli dosiahnuť kvóty, ktoré im boli pridelené, nemôže byť vyhovené. Tieto okolnosti nie sú rozhodujúce, pokiaľ ide o zachovanie zásob tresky. Okrem toho v danom prípade nebolo tvrdené, že všetci rybári loviaci ploské ryby, dotknutí napadnutými opatreniami nemôžu dosiahnuť kvóty, ktoré im boli pridelené.

63 Okrem toho okolnosť, že osobitná skupina je normatívnym opatrením zasiahnutá významnejšie ako iná skupina, nepredpokladá nevyhnutne, že toto normatívne opatrenie je neprimerané alebo diskriminačné, pretože toto opatrenie má za cieľ upraviť všeobecným spôsobom problém všeobecného záujmu.

64 S prihliadnutím na nie zanedbateľné množstvá tresky ulovenej všetkými loďami vybavenými trámovými vlečnými sieťami, predstavujúce približne 11 % ulovenej tresky, sa významné obmedzenie počtu dní na mori uložené týmto lodiam samo osebe nezdá zjavne neprimerané.

65 Následne je potrebné overiť, či napadnuté opatrenia nie sú diskriminačné vo vzťahu k rybárom používajúcim odlišné typy rybárskeho náradia a na vykonanie toho porovnať v prvom rade situáciu rybárov používajúcich lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s otvoreným pletivom vo vzťahu k situácii rybárov používajúcich lode vybavené trámovými vlečnými sieťami s reťazovými kobercami.

66 V tejto súvislosti sa nezdá, že vedecké správy dostupné v čase prijatia napadnutých opatrení rozlišovali medzi týmito dvoma typmi náradia. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru naopak vyplýva, že trámové vlečné siete sa uvádzali ako celok. Okrem toho údaje za rok 2002 uvedené v prílohe pripomienok Rady, z ktorých vychádzali Unitymark a NSFO počas pojednávania pred Súdnym dvorom, neboli ešte v čase prijatia prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002 k dispozícii.

67 Za týchto okolností a vo svetle úvah uvedených v bode 64 tohto rozsudku je potrebné konštatovať, že napadnuté opatrenia nie sú voči rybárom používajúcim trámové vlečné siete s otvoreným pletivom viac diskriminačné ako voči rybárom používajúcim trámové vlečné siete s reťazovými kobercami.

68 Zostáva overiť, či napadnuté opatrenia nie sú diskriminačné vo vzťahu k počtu dní pridelených rybárom loviacim hlavne tresku a rybárom loviacim hlavne langusty, ako aj rybárom používajúcim lode s dĺžkou menšou ako 10 metrov.

69 Čo sa týka prvej kategórie týchto lodí, je potrebné konštatovať, že žalobný dôvod sa ani tak netýka pridelenia základných deviatich dní týmto lodiam, ale šiestich dodatočných dní, ktoré lode Spojeného kráľovstva vykonávajúce tento typ rybolovu požívajú.

70 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že dodatočné dni boli rybárom, ktorých lode sú vybavené náradím typu 4a, pridelené rozhodnutím 2003/185 na základe bodu 6 písm. b) a c) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002 z dôvodu osobitných situácií uvedených v týchto dvoch ustanoveniach. Pokiaľ ide o dva dodatočné dni uvedené v bode 6 písm. b) konkrétne na kompenzovanie dní plavby medzi domovskými prístavmi a rybárskymi revírmi, nezdá sa, že vláda Spojeného kráľovstva alebo rybári loviaci ploské ryby oznamovali Komisii, že nielen lode špecializované na lov tresky, ale rovnako aj lode loviace ploské ryby by tieto dni mohli potrebovať. Čo sa týka pridelenia dodatočných dní rybárom používajúcim lode špecializované na lov tresky v zmysle bodu 6 písm. c) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002, toto sa vysvetľuje programami vyraďovania týchto lodí z prevádzky, zodpovedajúcimi celkovému zníženiu činnosti takéhoto rybolovu.

71 Z toho vyplýva, že počet dní na mori pridelený rybárom, ktorých lode sú vybavené náradím typu 4b špecializovaným na lov ploských rýb sa nezdá byť zjavne neprimeraný v pomere k počtu dní na mori pridelenému rybárom, ktorých lode sú vybavené náradím typu 4a špecializovaným na lov tresky, vrátane uplatnenia dodatočných dní pridelených podľa bodu 6 písm. b) a c) prílohy XVII nariadenia č. 2341/2002.

72 Čo sa týka porovnania s rybármi loviacimi langusty, je potrebné konštatovať, že informácie oznámené Súdnemu dvoru na túto tému sa odlišujú, pokiaľ ide o stupeň

významu výlovu tresky týmito rybármi alebo existenciu nebezpečenstva zásobovania langustami, alebo aj o možnosť rybárov loviacich tresku preorientovať sa skôr na lov langúst ako na lov ploských rýb.

73 Predsa však zo spisu predloženého Súdnemu dvoru nevyplýva, že pripomienky Unitymark a NSFO týkajúce sa rozdielneho zaobchádzania medzi rybármi loviacimi ploské ryby a rybármi loviacimi langusty boli predložené zákonodarcovi Spoločenstva pred prijatím napadnutých opatrení.

74 Preto hoci by sa rozdiel medzi počtom dní na mori prideleným rybárom loviacim langusty a počtom dní na mori prideleným rybárom loviacim ploské ryby mohol zdať vysoký, nezdá sa zjavne neprimeraný najmä s ohľadom na informáciu, ktorou zákonodarca Spoločenstva mohol disponovať v čase prijatia nariadenia č. 2341/2002.

75 Čo sa týka rybárov používajúcich lode s dĺžkou menšou ako 10 metrov, je potrebné konštatovať, že mimoriadne vysoký počet týchto lodí môže robiť kontrolu mimoriadne zložitou a môže odôvodniť voľbu zákonodarcu Spoločenstva obmedziť počet dní na mori pre rybárov používajúcich iné typy lodí s cieľom prispieť k zachovaniu zásob tresky.

76 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že napadnuté opatrenia nie sú zjavne neprimerané.

77 Z toho vyplýva, že skúmanie položenej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť spôsobilú ovplyvniť platnosť napadnutých opatrení.

O trovách

78 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Položená otázka neodhalila žiadnu skutočnosť spôsobilú ovplyvniť platnosť

— **bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) prílohy XVII nariadenia Rady (ES) č. 2341/2002 z 20. decembra 2002, ktorým sa určujú pre rok 2003 možnosti rybolovu a jeho podmienky pre niektoré rybie násady a skupiny rybích násad, použiteľné vo vodách Spoločenstva, a pre lode Spoločenstva vo vodách, kde sa vyžadujú obmedzenia rybolovného výkonu,**

— **bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) tej istej prílohy v znení zmenenom a doplnenom nariadením Rady (ES) č. 671/2003 z 10. apríla 2003,**

— **článku 1 rozhodnutia Komisie 2003/185/ES zo 14. marca 2003 o pridelení dodatočných dní mimo prístavu členským štátom v súlade s prílohou XVII nariadenia Rady (ES) č. 2341/2002.**

Podpisy